

SINISTÄ
VEDENPINTAA

Valveen sanataidekoulun
tekstiantologia 2023

SINISTÄ VEDENPINTAA

VALVEEN SANATAIDEKOULUN TEKSTIANTOLOGIA 2023

KULTTUURI
valve

Vastaavat sanataideopettajat:

Kati Inkala ja Anna Anttonen

www.kulttuurivalve.fi/sanataidekoulu

www.sanataidesanoja.fi

www.lumotutsanat.fi

Valveen sanataidekoulun julkaisuja

Toimitus ja taitto: **Ainokaisa Veteläinen**

Kuvitus: **Jessika Erkinantti**

Painopaikka: Monetra Oulu Oy, Painatuspalvelut 2023

Kirjoittamisen ilo

Aika ajoin minulta kysytään, mikä on hauskinta kirjailijan työssä. Vastaukseni on, että kirjailijan työssä hauskinta on kirjoittaminen. Se kuulostaa itsestäänselvyydeltä, mutta on silti tärkeimpiä asioita, mitä olen vuosien varrella oppinut. Tähän hommaan ei kannata ryhtyä, jos ei nauti itse kirjoittamisesta. Ollessani vielä aloittelija suurin unelmani oli saada oma romaanini julkaistuksi, ja ajattelin sen olevan ainoa mahdollinen tie onneen ja paras palkinto, minkä voisin saada. Kun sitten lopulta onnistuin ylittämään julkaisukynnyksen viidennellä romaanikäsikirjoituksellani, leijuin toki pilvissä pitkän aikaa. Sitten huomasin, että alkuperäisen unelmani toteutuminen ei ollutkaan matkan päätepiste, vaan vasta ensimmäinen virstanpylväs. Sen jälkeen tuli uusia unelmia ja tavoitteita.

Siinä vaiheessa, kun esikoisensa julkaissut kirjailija alkaa kirjoittaa toista kirjaansa, rakas harrastus on aivan huomaamatta muuttunut työksi. Kirjoittaminen tuntuu ehkä vaikeammalta kuin ennen, sillä tästä hetkestä alkaa kirjailijan arki. Kirjailija Neil Gaiman on sanonut, että silloin kirjailija elää samanaikaisesti unelmaansa – ja pahinta painajaistaan. Hän on saavuttanut sen, mistä on ehkä koko ikänsä haaveillut, mutta nyt hänen on kysyttävä itseltään vaikea kysymys: haluanko tehdä tätä työkseni? Hänhän voi lopettaa milloin tahansa, jos siltä tuntuu. Haluaako hän todella tehdä tätä koko loppuelämänsä, istua koneen ääressä ja naputella, silloinkin kun homma ei suju ja se tuntuu tylsältä?

Kirjoittaminen ei ole mitään lällärien hommaa, se nimittäin vaatii kovaa luontoa ja sinnikkyyttä. Helppoja ja nopeita palkintoja ei ole luvassa. Toisin kuin alaa tuntemattomat usein kuvittelevat, kirjailija ei myöskään tule yhdessä yössä satumaisen rikkaaksi, eikä mainetta ja kunniaakaan ole juuri tarjolla. Sen sijaan kirjoittamisella on tarjottavanaan jotain ainutlaatuista. Se on se hetki, jolloin kirjoittaja on täysin uppoutunut omaan tekstiinsä ja elää joka solullaan oman tarinansa maailmassa. Ympäröivä todellisuus unohtuu, ajantaju katoaa ja sormet vain lentävät näppäimistöllä. Tiedätte varmaan, mistä puhun. Tätä kutsutaan flow-tilaksi.

En suinkaan saavuta luovaa flowta aina kun kirjoitan. Mutta joskus se tulee ja vie mennessään. Kun sitten lopetan kirjoittamisen, oloni on tyytyväinen ja virkistynyt vielä pitkään sen jälkeen. Tunnen todella saaneeni jotain aikaan ja oppineeni uusia asioita. Joskus tuntuu siltä kuin olisin löytänyt itseni uudelleen. Olen ehkä oivaltanut myös jotain uutta maailmasta ja toisista ihmisistä, löytänyt kirjoittamisen kautta ymmärryksen ja yhteyden muihin.

Sama pätee muuten lukemiseenkin. Usein huomaan vain tohottavani menemään digitaalisten aistiärsykkeiden keskellä niin etten osaa kunnolla keskittyä mihinkään. Mutta annas olla, kun saan oikein hyvän kirjan käteeni. Uppoudun siihen niin, että en huomaisi, vaikka sohva olisi tullessa.

Koen olevani todella onnekas, koska yhä vieläkin, työstäessäni viidettä julkaistavaa romaaniani, kirjoittaminen on minulle pikemminkin hauskanpitoa kuin työtä. Kyllä se toisinaan on myös haastavaa ja työlästä, mutta vaikeinakin päivinä minusta tuntuu lähtökohtaisesti mielekkäältä ja hauskalta asettua työpöydän ääreen ja palata itse luomani tarinan maailmaan. En sano, että jokaisen kirjoittavan ihmisen tulisi kokea samoin, sillä tässä lajissa jokaisella on oma tyylinsä. Sanonpahan kuitenkin, että jos kirjoittaminen on itsellesi intohimo, pidä siitä kiinni. Keskity olennaiseen – nauttimaan kirjoittamisesta omalla tyylilläsi. Jos et voi elää kirjoittamatta, silloin olet jo kirjailija.

Näillä sanoilla toivotan teille kirjoittamisen ja lukemisen iloa!

Anniina Mikama

Kummikirjailija

MEREN TAKANA

MEREN SYVYYKSIIN

kuulostaa kuplivalta,
kuplien poksunnalta,
kuuluu kalojen ääntä ”blublublub” ja ”pliplip”.

Meren pinnan alla näkyy
sinistä vedenpintaa, hohtavia kiviä,
vene,
isoja harmaita haita, merihirviöitä ja jättivalas,
merihevonen, merikukka ja jättimäinen mustekala.
Näkyy limaisia leväviidakkoja,
punaisia, vihreitä ja pinkkejä.

Tuntuu sammaleelta, untuvarvaiselta,
älläiltä ja limaisilta merikasveilta,
tuntuu kuin kädet olisivat kasvien limassa.

**Essi Heikkilä, Helka Hirvikangas, Iisa-Maija Karjalainen, Valo Kim,
Hilda Kubin, Edith Mikkonen, Eino Mustonen, Ari Omar Vierimaa,
Isla Pellikainen, Kaius Rynänen, Aletta Taivalaho**

5–6-vuotiaiden sanataidekerho

Saari
on saari
eikä mikään haavi
Saari voi olla myös oma
ja myös soma
Saari voi olla iso
taikka pieni
vaikka jopa kärpässieni

Heljä Hukkanen
11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Vene keinui sateessa. Pieni etana katsoi venettä ja totesi,
että elefantti on aika huono soutamaan.

Emppu Ala-Poikela

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Saari on planeetta.
Se seisoo yksin
avaruuden rajalla
odottaen jotakuta
tulevaksi.
Avaruudella ei
tosiaan ole rajaa,
joten mahtaa
olla hieman yksinäistä
touhua..

Neea Raappana

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

yksinäinen lintu lensi taivaalla kauniilla.
lintu kauniilla taivaalla
kunnes
en enää tuntenut mitään.
kunnes en enää
mitään tuntenut.
lensit taivaalla kai
kuin lintu yksinäinen

Maire Inkala

Väki

saari
kaukaisuuden yksinäisyys
pakoon lapsuuden kauhuja
kaksin unohtaen
mitä meren takana piileksii

Saaga Vuotikka

Väki

Hiljaisuus on epämukavaa

yksin kotona

kun yrittää saada unta, muttei kuulu mitään

kun puhuu luokan edessä

kun esittää jotain, niin hiljaisuus voi lisätä jännitystä

jos superparkissa olisi hiljaista, olisi karmivaa

jos on tottunut vauvan itkuun ja yhtäkkiä sitä ei kuulukaan

kummitustalossa

kun puhelin ei toimi

**Frans Hautamäki, Helkky Hamdard, Fanni Holma, Hilla Impola,
Olli Järnfors, Olivia Karppanen, Viivi Karppinen, Lumi Kess,
Otso Kubin, Lilli Piekkola, Elina Rimpiläinen**

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

Hiljaisuus on ihanaa

metelin jälkeen

kun tekee legoilla

kun tekee palapeliä

musiikkia kuunnellessa

metsässä

kirjastossa

iltapäiväkerhossa

kun tietää, että jotain kivaa tapahtuu

kutoessa

**Frans Hautamäki, Helkky Hamdard, Fanni Holma, Hilla Impola,
Olli Järnfors, Olivia Karppanen, Viivi Karppinen, Lumi Kess,
Otso Kubin, Lilli Piekkola, Elina Rimpiläinen**

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

KEMPIN KERÄILYAARTEITA

Kemppi on kerännyt limaa,
tai kissankarvapallokin se voisi olla.

Onko se sylkeä?

Oksennusta se voisi olla.

Kemppi on löytänyt sen lavuaarista
tai se on tullut pullopostissa.

Näyttää tämän päivän kouluruualta.

Perunamuusia mutta limaista.

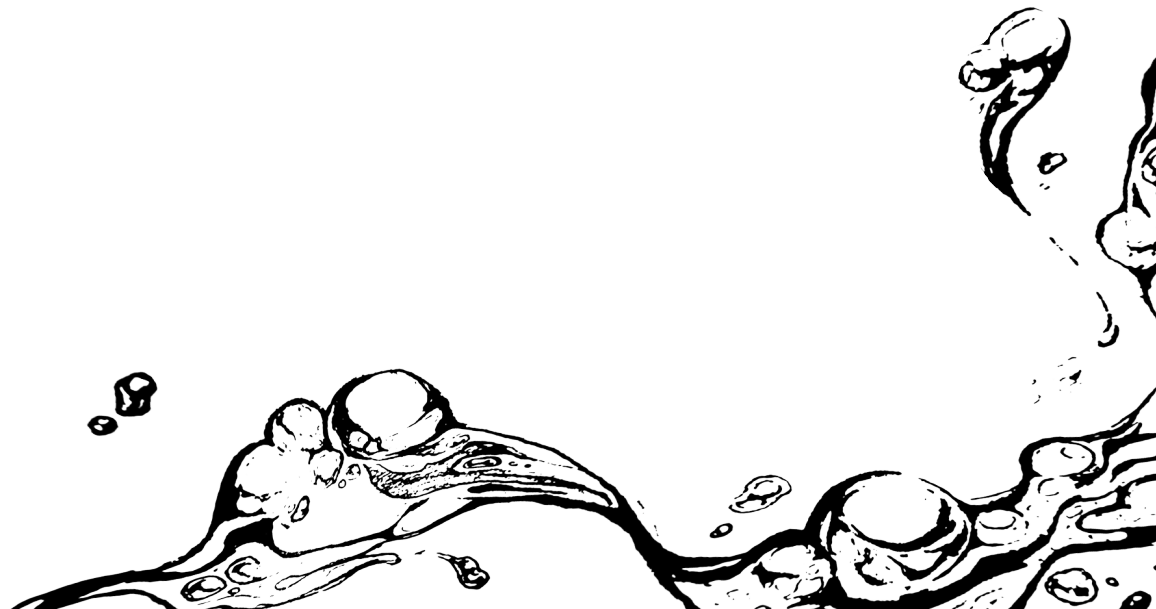
Mistähän se on tuollaista saanut?

Levää! Mökin rannassa on tuollaista.

**Elli Jurkkala, Väinö Lindholm, Lydia Mattila, Saimi Pedone,
Aatos Rautio, Alma-Sofia Sarin, Tiuku Sevander,
Vivian Tapani, Maija Vuontisjärvi**

7–8-vuotiaiden sanataidekerho

SAMANLAISINA TOISTUVAT HETKET

Muistatko sinä vielä
ne katoavat – jo kadonneet – hetket

joina istuimme kotipihalla
kaikki auton ovet auki
kuunnellen radiota,
sikahuonoja biisejä

entä sen kun päiväkodissa hypittiin kuralätäköissä
samanlaiset talvikengät
kastuivat molemmat litimäriksi

ja miten piilouduimme sohvan taakse
syömään varastettuja keksejä
kikattamaan mahat kippurassa

Kuinka äkkiä aika kuluikaan
tuuli puhalsi
nykyhetken kauas menneisyyteen
mustavalkokuviksi muuttolaatikoissa

Lotta Lehtiö

Väki

jotain samaa sinussa, minussa, meissä.
hetkiä ulkopuolella,
verta suihkun lattialla.
kiusallinen hiljaisuus.
kullanvärinen tunti ja hiljainen musiikki taustalla,
horjuvat tanssiaskleet hämärässä,
ikuisesti samanlaisina toistuvat hetket.
kerätään kuvia, jotta muistot eivät hiipuisi.
joka päivä me leikitään elämän ja kuoleman kanssa,
hoiputaan reunalla ja pudotaan alas kovaa kyytiä.
jokaisena aamuna herään uudelleen.

Jay Leppänen

Väki

Mitä minä kaipaen, sitä lapsuuden huoletonta onnellisuutta, kun kaikki vaikutti olevan hyvin
tulevaisuus oli valoa täynnä
maailmanloppu pelkkä sana
Kun nurkan takana oli aina joku ottamassa vastaan
kaatumisesta tuli vain pieniä mustelmia
Kun maailma oli täynnä värejä,
mutta asiat mustavalkoisia

– Milloin tuo kaikki sitten loppui? Lapsuutesi

En tiedä. Ei kai selviä, veitsellä leikattuja loppuja ole kuin saduissa. Se enemmänkin vain lipui
hiljalleen pois. Lipui, niin kuin purjevene lipuu avomerelle ja vajoaa lopulta pohjaan, vaikka
myrskyä ei koskaan tulisikaan.

Lotta Lehtiö

Väki

kun sytytämme kynttilöitä
menneisyyden persoonille,
vanhoille versioille itsestämme
ja poltamme kuvia ja syntymätodistuksia,
siltoja nykyisyyden ja menneisyyden välillä,
etteivät varjot pääse kannoillemme enää,
olemmeko viimein vapaita?

Jay Leppänen

Väki

Voiko elämän rakentaa uudestaan?

Voiko kaipuun unohtaa?

Se pelottaa, se itkettää.

Pieni välähdys

kipinä

POLTE!

Se tulee luokse ja ottaa kädestä

Pitää kiinni eikä päästä

Lämmittää.

Eheyttää.

Rakastaa.

Iiris Tulkki

Väki

Matkalla kotiin isä kaartaa auton tien sivuun, ajaa kapeaa hiekkatietä pitkin pienelle ruohoa kasvavalle kentälle. Koivut reunustavat kentän jokaista sivua harvakseltaan, ja kun tullaan hiekkatieltä päin, oikealla koivut antavat lähes täysin periksi maisemalle, jossa rinne laskeutuu jyrkkänä alas laaksoon ja aurinko painuu alas loputtomille, rehottaville niityille. Tien puolella puiden välistä kuultaa läpi vanha navetta. Kultainen valo saa sen näyttämään paikalta, jonka pihalla lapset ovat vain hetki sitten leikkineet.

Kentän päädyssä kasvaa kummassakin kaksi pähkinäpensasta suurin piirtein yhtä kaukana toisistaan, melkein kuin ne olisi kylvetty nimenomaan jalkapallokentän maalitopiksi.

Isä parkkeeraa kentän keskelle, nousee autosta ja kävelee laaksoon antavalle reunalle. Kun seuraan perässä ja huidon hyttysiä kasvoiltani, minusta tuntuu, että olemme olleet täällä ennenkin. Muistan, miten lapsena pelasin jalkapalloa tällaisella – samanlaisella kentällä, säällä kuin säällä, miten joskus kompastuin maalipensaaseen ja tuhrin polveni multa. Nyt paikalla kasaa pitkää heinää.

Äkkiä elämä tuntuu eriltä kuin vasta hetki sitten. Äkkiä ylläni lentävällä variksella on merkitystä ja jokainen lehtien välistä siivilöityvä laskevan auringon säde on kauniimpi kuin yksikään toinen. Äkkiä muistan, minne jätimme jalkapallon, kun lähdimme täältä viimeisen kerran. Kipaisen navetan taakse puuvajaan niin kuin kipaisin ollessani seitsemän, ja kaivan risujen ja tippuneen kattopellin alta pallon ruumiin. Pelti on pudotessaan puhkaissut siihen reiän, jonka läpi saatan nähdä pallon sisälle kasvaneen erikoisen sien.

Palaan autolle. Isä istuu etupenkillä mietteliäänä, liityn hänen seuraansa. Ajamme pois, mutta emme unohda.

Anni Järvinen

Väki

JÄIN SIRKUKSEEN YÖKSI

VANHAN TUIKAN JUHLAT

Vanhan Tuikan juhlissa tarjoillaan...

likaa, kakkua, mutaa,
pilaantuneita tomaatteja, omppuja ja kirsikoita
raakoja tammenterhoja,
ruohosipulia,
likamehua,
ja pahanmakuisia lehtiä.

Juhlatilaa koristaa...

likaiset viirit,
mudasta tehdyt kaulakorut,
rikkimenneet koristevalot liassa, mudassa ja ötököiden suolissa uitettu,
ylhäällä paljon laavaa,
puiden oksilla tähteitä,
maassa kiviä ja kivien väliin rapisevia siemenkotia.

Ohjelmassa...

mutasotaa,
pilaantuneita ruuantähteitä heitellään,
mutaveistoksia.

Mutta miten muta riittää?

**Elli Jurkkala, Väinö Lindholm, Lydia Mattila, Saimi Pedone,
Aatos Rautio, Alma-Sofia Sarin, Tiuku Sevander,
Vivian Tapani, Maija Vuontisjärvi**

7–8-vuotiaiden sanataidekerho

Kun voimamies valmistautuu illan sirkusesitykseen, hän...
nostaa puntteja,
syö välipalaksi proteiinipatukan,
käy punttisalilla,
punnertaa ja vetää leukoja,
nukkuu tosi paljon,
laittaa pahvia käsiin, että näyttäisi vahvemmalta
ja meikkaa naaman.

**Frans Hautamäki, Helkky Hamdard, Fanni Holma, Hilla Impola,
Olli Järnfors, Olivia Karppanen, Viivi Karppinen, Lumi Kess,
Otso Kubin, Lilli Piekkola, Elina Rimpiläinen**

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

Kun pelle valmistautuu illan sirkusesitykseen, hän...
puhdistaa pellennenänsä,
laittaa töötin nenään,
harjoittelee jonglööraamista,
meikkaa naaman,
kihartaa ja värjää tukan,
laittaa pellehatun,
syö jätskiä ja tomaattia ja laittaa tomaatin nenäksi.

**Frans Hautamäki, Helkky Hamdard, Fanni Holma, Hilla Impola,
Olli Järnfors, Olivia Karppanen, Viivi Karppinen, Lumi Kess,
Otso Kubin, Lilli Piekkola, Elina Rimpiläinen**

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

Kun taikuri valmistautuu illan sirkusesitykseen, hän...
hankkii kanin,
pesee hatun,
harjoittelee taikatemppuja,
syö puuroa,
kiillottaa hatun,
korjaa rikkoutuneet asiat taialla,
ottaa esille taikasauvan ja puhdistaa sen.

**Frans Hautamäki, Helkky Hamdard, Fanni Holma, Hilla Impola,
Olli Järnfors, Olivia Karppanen, Viivi Karppinen, Lumi Kess,
Otso Kubin, Lilli Piekkola, Elina Rimpiläinen**

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

Äitini kuoli vuonna 1972. Se oli turhauttavaa. Olin 14-vuotias. Isäni katoili kotoa ja puhui outoja. Yhtenä yönä päätin karata. Hivuttauduin ikkunasta ulos ja juoksin niin kovaa, kuin pystyin. Viikon taivalluksen jälkeen päädyin keskelle niittyä. Kuulin musiikkia. Siellä oli sirkus. Olin niin nälissäni, en jaksanut tehdä mitään, joten jäin sirkukseen yöksi. Löysin tummanvioletin teltan, jossa luki: Ennustaja. Livahdin sisään ja löysin paksun nahkakantisen kirjan pienestä ja pölyisestä lipastosta. Aloin selailemaan sitä. Tulin sivulle 678 siinä luki: Lasipallon käyttöohje! Joka puolella sivua oli varoituskolmioita. Luin käyttöohjeen läpi. Näin lasipallon pienen pöydän keskellä. Kävelin sen luokse kirja mukana. Istuin pienelle penkille, laitoin käteni pallon ympärille. Yhtäkkiä huone alkoi loistaa. Näin pallon pinnalla kuvia minusta neljä vuotta vanhempana juuri tässä samassa teltassa iloisen näköisenä. Olin sirkuksessa töissä. Tiesin mitä tehdä. Aioin jäädä tänne.

Iida Kesti

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Erikoinen olento käveli minua vastaan rankkasateen täyttämällä aukiolla. aukio oli muuten tyhjä ja siksi säikähdin. se katsoi minua. sen katse vallitsi minut. aivan kuin se olisi halunnut kertoa jotain. mutta se ei kertonut. se jäi ikuisesti mysteeriksi koska sillä samalla sekunnilla päähäni alkoi sattua ja kaaduin maahan. loputtoman usvan ja sekasorron keskelle..

Halla Toivoniemi

Väki

BALLADI SIILIN MATKASTA

Magneettikuvantamo

Hoitaja asetti Siilini tarjottimelle (korkean energian kuularaiteet, kisko 8, 1 ja $\frac{3}{4}$ voltia)
Hän tarttui siihen valkeilla kumihansikkailla ja Siilin vatsanalus rypytyi sormien välissä*

*Valkotakkinen mies kertoi innokkaasti olleensa töissä terrierien purulihashieromossa
Olin muka puhdistavani Gekkos-lasieni tuhruisia linssejä ja käänsin katseeni

Pois

Ja kovasta yrityksestä huolimatta

Luuppi räjähti rikki

Ja minä näin:

Kuinka

vein Merisiilini Magneettikuvantamoon

Kaikki 8 kiskoa veivät välkkyvän laitteen sisälle

Katselin luupin läpi:

Kuinka

se oli peloissaan

& matkalla pois

Lähdin pois, satoi

Se oli huono juttu

taskuuni pöyhitystä heinäpesästä ei tullut vesikäsitelty uuttu

Tasanko

Valkea käsi kaivoi 40 grammaisen Kløver® waterfree vaseliinipurkin esiin
Hoitaja katsoi keltaisen kiekon kiiltävää sivua suoraan silmiin
Kaarevasta pinnasta heijastui kuva ylivalottuneesta tasangosta
Ja Siilistä
Purkki räsähti rikki:

Harmaat sutut
nuhruiset mekot yllään, housuissa paikat merkitty kuulakärkikashtagein
Kasvot ovat kuitenkin terävät,
elävät:
Kuinka

he pudottavat siilin kädestä käteen
kuin kiekon, jossa vaseliini kiertää saaden punan nousemaan,
noille nuorille kasvoille,
joilla selvästi on oma salaperäinen arkensa
tomuiset tiskikoneet & poikaystävät lepäämässä ruostuneella tasangolla
Voisin katsella häntä viikkoja!
Kuinka...

Viesti kulkee! siili kulkee!

Kädestä käteen;
suusta suuhun;
korvasta rumpuun;
salavihkaisista katseista:
sokaisevaan välähdykseen

Ja yhtäkkiä kaikki lähtivät hätäntyneinä pois

Epilogi – Kuinka kaikki ovat lähteneet pois

Olemme kaikki lähteneet
Ruoste virtaa puroina
maassa jossa ei sada
seilaa waterfree vaseliinipurkki
rautanulojen vesiputoukseen

Ja pauhun alla märän punaisilla hyhmäkivillä istuu hän
leuassa rautanaula & kupariniitti
Matematiikan tunneista tuli yksinäisiä ja katkeria
Kuinka me lähdimme?
Kuinka lähti Siili?

Kuinka
tarjotin kiisi
metallin paljastimen valojen ohi
luupin poikki
pyörivien sylintereiden läpi
raksuttavaan pimeään

Merisiilini Markus,
se oli peloissaan
Ja aivan näkötasangon rajoilla
Se alkoi
niinkuin aina kun se oli stressaantunut

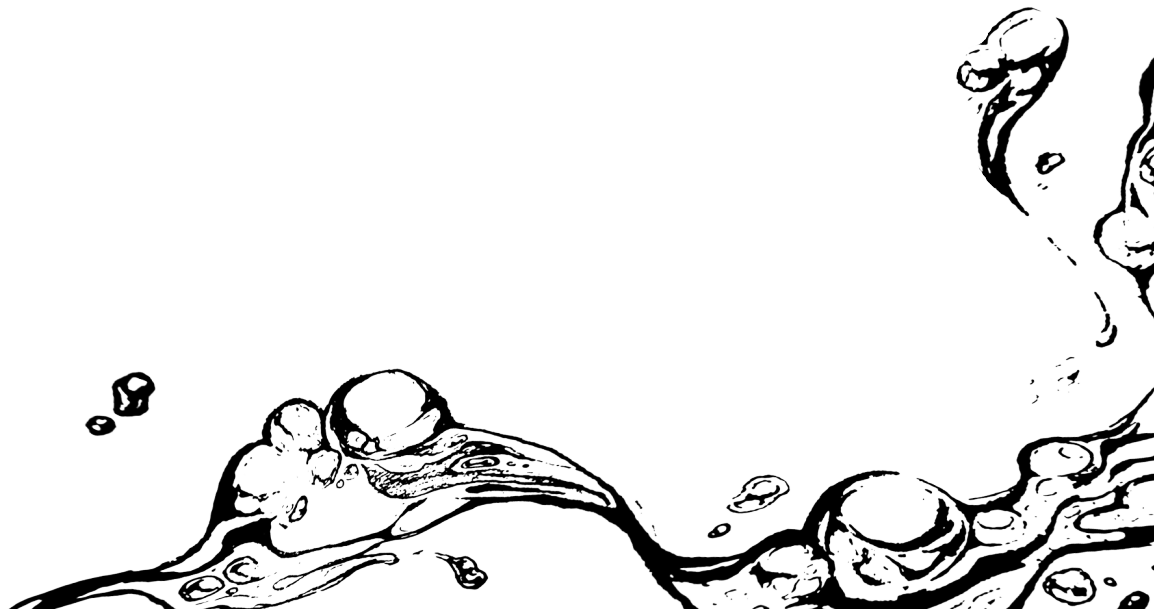
sykkiä

-
-
-

Nietos Harju

Väki

TÄNÄÄN AJATTELIN SINUA

Rakkaus on vaikeaa. Joskus se on hattarapilvien päällä tanssimista, toisinaan naulojen päällä kävelemistä. Mutta sen tuloa ei voi estää, ei vaikka kuinka haluaisi.

Halla Toivoniemi

Väki

Miksi punainen on raivon väri, vaikka kauniit ruusut ovat punaisia?

Miksi kahvinkeitin aina ääntää oudosti?

Miksi hiihtää ei voi kesällä?

Kuka valvoo aamuyöllä?

Mitä söit aamupalaksi?

Mitä raivo oikeasti on?

Voiko omilla synttäreillä raivota?

Miksi koulurakennukset ovat tylsiä?

Miksi ihminen ajattelee olevansa fiksu eläin?

Miksi pääsiäinen on huhtikuussa?

Miten paperi keksittiin?

Miten värien nimet keksittiin?

Miksi pilvet ovat valkoisia?

Anni Järnfors

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

RUNOGENERAATTORI

Sinä taidat kadehtia minua...

Miksi, enhän edes ole kovin erikoinen?

Minä en edes tiedä sinusta paljoa.

Tänään ajattelin sinua.

Taivas on kuin viimeviikkoinen päärynä, joka on ollut pöydällä koko ajan.

Minä olen myös vähän samanlainen.

Minä luulen, että tarvitsisit kaverin...

Ystävyys

Onni Seppänen

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Sinä lauloit minulle sinä iltana keskellä keskustaa
minulle sattui keskellä keskustaa polviin
sattui niin paljon, että itkin
Niin paljon sinä lauloit, että itkin sinä iltana.

Elvi Kallunki

Väki

Kateus on kotona, kahvikupissa, voikukassa.

Kateus on pellolla, heinien seassa.

Kateus on etuoikeus.

Kateus on voima, voima, voima

Maisa Mänty

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Silti luja ja särkymätön

Aina niin ihailtava

Aina niin kadehdittava

Lempeä.

Iiris Tulkki

Väki

VILTIN ALLA

UNELMIA

koiranpentu,

kissapentu,

pupunpentu

että pääsisin lentämään,

tähdenlento, että voisin toivoa uuden petsin,

uusi McQueen-lelu.

Toivon, että olisin ampiainen ja

että koti olisi hotelli.

**Essi Heikkilä, Helka Hirvikangas, Iisa-Maija Karjalainen, Valo Kim,
Hilda Kubin, Edith Mikkonen, Eino Mustonen, Ari Omar Vierimaa,
Isla Pellikainen, Kaius Rynänen, Aletta Taivalaho**

5–6-vuotiaiden sanataidekerho

Minä rakastan heppatalleja. Tunnen pehmeän turvan koskettavan olkapäätäni.
Hirnahdukset tervehtivät minua, kun tulen talliin, lämmin tunne polttaa rintaani.
Tallissa tuoksuu heinä.
Hevoset kulkevat ohii ja tallitytöt hällisevät karsinoissa.

Iida Kesti

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

YSTÄVYYYS

Ystävyys on kuin pehmeä viltti
kaverini veti sen päälle ja kikatti
tehtiin maja ja naurettiin
ystävyyden viltti sopii kaikille.

Riina Vähäkuopus

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Haluun katkaista tän kaukana ja hiljaa pysyttelemisen noidankehän ja kutsua sut meille brunssille. Haluun paistaa sun kanssa paahtoleipää pannulla ja keittää kaakaota kattilassa. Haluun että jäät meille koko päiväksi ja että illalla poltetaan takkaa ja katsotaan piirrettyjä viltin alla ja lojutaan vierekkäin sohvalla yöhön asti. Ja haluun että herätään aikaisin ja istutaan ja jutellaan hiljaa pienten valojen alla. Toisaalta mulla ei koskaan ollut mitenkään kauheesti tahdonvoimaa.

Anni Järvinen

Väki

En jaksanut ymmärtää, miten ystäväni loisti läsnäolollaan kuin aurinko, vaikka illat vain pimenivät pimenemistään. Itse saatoin huomata vain muuttuvani väsyneemmäksi ja väsyneemmäksi. Niin kehoni kaiketi valmistautui tulevaan kaamokseen, päivättömiin päiviin, ikuiseen yöhön. Tummat pilvet täplittivät taivasta ja illat pimenivät pimenemistään. Ja silti hän ripotteli kehuja ja positiivisia ajatuksia ympärilleen kuin strösseleitä kuralammikkoon.

Luovuta jo, sinun positiivisuutesi väsyttää minua!

Roosa Manninen

Väki

SYYSKUU, OLISIPA SUN TILALLA JOKU MUU

Pyörällä polkemista. Kesällä kuumalla asvaltilla, talvella säärien puoliväliin ulottuvassa loskakerroksessa.

Aamulla kouluun, illalla kotiin. Aina takaisin kotiin.

Aina viivyttelyn jälkeen, koska aina ei huvittanut mennä kotiin. Silti aina löysi itsensä hengästyvästä, polkemasta aina vain nopeammin.

Ehkä pääasia oli perille pääseminen, ei määränpää.

Ehkei sillä ollut väliä, mistä löysi itsensä, kunhan oli jossain.

Anni Järvinen

Väki

Marraskuu ottaa mustan Barbapapan, hänen uskollisen ystävänsä, nappaa yhden mustan salmiakin ja lähtee ulos levittämään pimeyttään.

Alisa Herranen

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Henkarilla
marraskuu
ripustaa
tummia, huurusta kimaltavia
vaatteitaan.

Kerttu Mällinen
11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Aamuhämärässä kylpevä bussipysäkki täyttyy hiljalleen ihmisistä. Kiireisistä ihmisistä, kiireettömistä ihmisistä, tympääntyneistä ihmisistä, iloisista ihmisistä, juuri heränneistä ihmisistä, jo monta tuntia valveilla olleista ihmisistä, ja niistä, jotka eivät ole nukkuneet lainkaan. Joku etsii vimmaisesti bussikorttiaan, toinen yrittää hyssytellä huutavaa vauvaansa, kolmas tervehtii vaimeasti puolituttua ja yrittää samalla viestittää, ettei halua jutella juuri nyt. Hiljalleen se muodostuu – joka aamu toistettava performanssi, kirjoittamattomien sääntöjen ilmentymä, sosiaalista kanssakäymättömyyttä sisältävä kohtaaminen, jota jokainen tulkitsee hieman eri lailla, mutta kaikki tietävät pääasiat.

Olemme sinne tänne heiteltynä maalitahroja, kirkkaanpunaisia huutomerkkejä, vaaleanharmaita pilkkuja, outoja väriyhdistelmiä, epäselviä kuvioita. Yritämme olla toisistaan hieman erillään kuin magneetit. Mutta emme ole magneetteja. Olemme maalia. Niitä, joiden värit leviävät paperin väärään kulmaan, sotkeutuvat toisiin väreihin, synnyttävät uusia värejä.

Pakkanen saa hengityksemme höyryämään. Se tekee näkymättömästä toimenpiteestä näkyvän. Emme ole lähellä toisiamme, mutta hengityksiemme muodostamat pilvet ovat. Ilma maistuu täyttämättömiltä toiveilta, unohdetuilta haluilta ja varovaiselta innostukselta.

Siiri Moilanen

Väki

LINNUT LAULAVAT KEHTOLAULUJA

OTTEITA ÖTÖKKÄKIELEN SANAKIRJASTA

aamukaste = zösäzi

harsosiivet = hiipalihei

joki = okop

järvi = kapo

kaveri = käypihvi

lehti = biiissss

lätäkkö = uiszkö

mehu = öqzzvar

muta = kakop

mutasota = zsoabiooi

myrkkysieni = simmmm

myrtti = pölqzix

neulanen = pistpist

pesä = lösäpöksyt

seitti = xi

ötökkä = zone

**Elli Jurkkala, Väinö Lindholm, Lydia Mattila, Saimi Pedone,
Aatos Rautio, Alma-Sofia Sarin, Tiuku Sevander,
Vivian Tapani, Maija Vuontisjärvi**

7–8-vuotiaiden sanataidekerho

Korppeja lentää ylläni. Näen joukon vanhoja miehiä. He ovat raihnaisten ja nuhjuisten näköisiä. Aivan kuin he olisivat olleet elossa jo monia satoja vuosia. Jatkan matkaani. Meinaan liukastua. Saavun koululle. On valokuvauspäivä. Kaikilla on parasta päällään. Opettaja huutaa oppilaita luokseen. Viihtoo käsillään kuin mikäkin lokki. Kävelemme kouluun sisään. Menemme loputtaman tuntoisia käytäviä eteenpäin. Vihdoin saavumme kuvauspaikalle. Minut pakotetaan istumaan tuoliin. Kaikkien niiden valojen ja hässäkän keskelle. Opettaja käskee minun hymyillä nätisti. Hymyilen vaikka en ole iloinen. Voisin purskahtaa itkuun minä hetkenä hyvänsä.

Halla Toivoniemi

Väki

Painottelen kehon painoa lonkkaluideni päällä
hyräillen viime viikkoni soittoläksyjä. Tunnen
kylmän käsissäni ja lämmön reisieni alla.
Kuulen naapurin kävelyn alakerrassa ja näen
ikkunasta muuttolinnut, jotka pakenevat
etelään. Olen varma, että elämä pysähtyy.

Elämä pysähtyi, kun sain ensimmäisen huonon
numeroni ja kun hukkasin puhelimeni
Madridissa.

Olen silti jotenkin taas tässä, varmana siitä
että elämäni on pysähtymässä. Mitään
traagista ei voi enää käydä. Elämäni on
pysähtynyt, mutta nyt vain levollisella tavalla.

Elvi Kallunki

Väki

Lumi ennen ruskaa,
onko tämä mahdollista?

Alva Liimatta

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Aurinko pieni
pilvihattaran taakse
kohta pakenee.

Maisa Mänty

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

KUN METSÄÄN ON TULLUT ILTA

Kun metsään on tullut ilta, valo katoaa ulottuvilta. Pöllö huhuilee kaksitoista kertaa. Ei pöllön huudolle ole vertaa. Linnut laulavat kehtolauluja, maalaavat sanoilla kauniita tauluja. Unten maailmaan katoaa hännänpää, ei sitä ennen aamua nää.

Nyt metsään on tullut ilta, valo kadonnut ulottuvilta ja tähdet taivaan täyttää, tien öisille kulkijoille näyttää.

Eveliina Brockman

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Vain kun on pilkkopimeää

voi etsiä metsästä heijastimia taskulampulla

pyöräillä, jos on lamppu

nähdä satelliitin

nähdä raketin

nähdä kuun,

täysikuun

nähdä planeettoja, tähtiä ja varjoja

nähdä koiran, joka on liikkeellä

kuulla pöllön,

suden ulvontaa ja

joulupukin naurua.

Vain kun on pilkkopimeää,

tuntuu pimeältä ja tähdiltä.

**Essi Heikkilä, Helka Hirvikangas, Iisa-Maija Karjalainen, Valo Kim,
Hilda Kubin, Edith Mikkonen, Eino Mustonen, Ari Omar Vierimaa,
Isla Pellikainen, Kaius Rynänen, Aletta Taivalaho**

5–6-vuotiaiden sanataidekerho

Me olemme kaikki ihmisten istuttamia.

Puutarhurimme hoivaavat meitä, kun olemme pieniä puun taimia.

Jos he ovat vastuullisia ja lempeitä, kasvaa meistä korkeita ja vahvoja puita.

Noo, mitä nyt pari pahkaa... Jos taas meitä ei hoivata tarpeeksi, on meidän vaikea kartuttaa vuosirenkaita.

Kitukasvuista, sateen piiskaamaa taimikkoa, sellaista me olemme. Kaikki riippuu olosuhteista.

Eri lähtökohdat, eri olosuhteet.

Sellaista on ihmisten elämä.

Touko Hukkanen

Väki

TEKSTIANTOLOGIAN KIRJOITTAMISEEN
OSALLISTUNEET SANATAIDERYHMÄT

5–6-vuotiaiden sanataidekerho

Opettajat:

Kati Inkala

Anna-Leena Jurkkala

Essi Heikkilä

Helka Hirvikangas

Paavo Isola

Iisa-Maija Karjalainen

Valo Kim

Hilda Kubin

Edith Mikkonen

Eino Mustonen

Ari Omar Vierimaa

Isla Pellikainen

Kaius Rynänen

Aletta Taivalaho

7–8-vuotiaiden sanataidekerho

Opettajat:

Anna Anttonen

Ainokaisa Veteläinen

Elli Jurkkala

Väinö Lindholm

Lydia Mattila

Saimi Pedone

Aatos Rautio

Johnny Rönty

Alma-Sofia Sarin

Tiuku Sevander

Vivian Tapani

Maija Vuontisjärvi

8–10-vuotiaiden sanataideryhmä

Opettajat:

Anna-Leena Jurkkala

Ainokaisa Veteläinen

Frans Hautamäki

Helkky Hamdard

Fanni Holma

Hilla Impola

Olli Järnfors

Olivia Karppanen

Viivi Karppinen

Lumi Kess

Otso Kubin

Lilli Piekkola

Elina Rimpiläinen

11–14-vuotiaiden sanataideryhmä

Opettajat:

Anna-Leena Jurkkala

Ainokaisa Veteläinen

Emppu Ala-Poikela

Eveliina Brockman

Alisa Herranen

Heljä Hukkanen

Anni Järnfors

Hilma Kaisto

Iida Kesti

Alva Liimatta

Kerttu Mällinen

Maisa Mänty

Neea Raappana

Onni Seppänen

Riina Vähäkuopus

Väki sanataideryhmä yli 14-vuotiaille

Opettajat:

Anna Anttonen

Ainokaisa Veteläinen

Myry Ahtinen

Nietos Harju

Maija Heinonen

Touko Hukkanen

Maire Inkala

Anni Järvinen

Elvi Kallunki

Lotta Lehtiö

Jay Leppänen

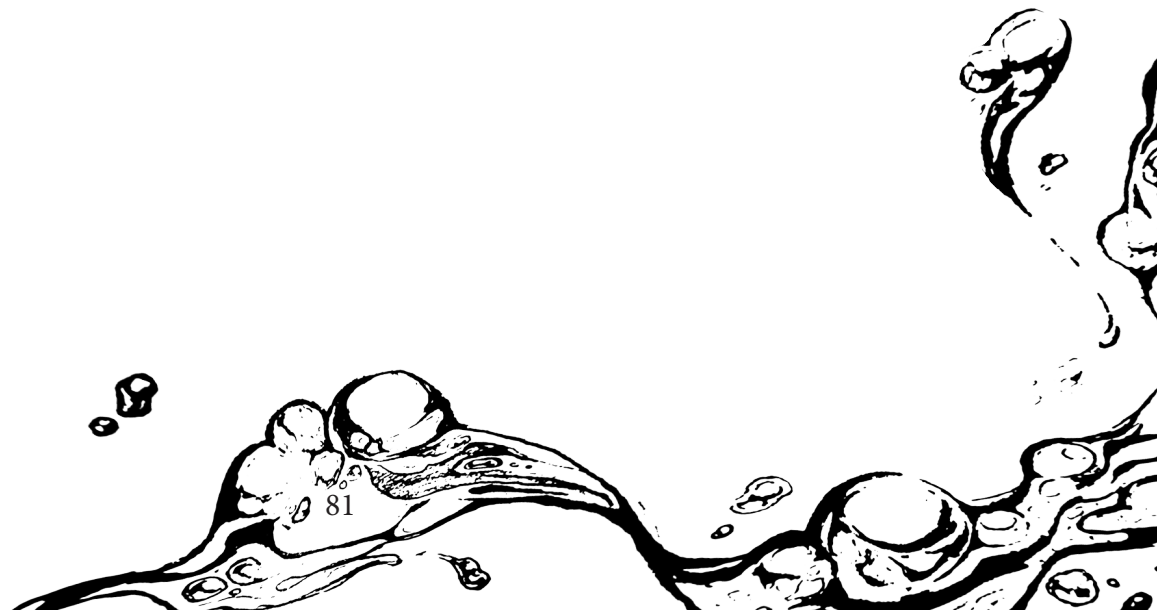
Roosa Manninen

Siiri Moilanen

Halla Toivoniemi

Iiris Tulkki

Saaga Vuotikka

**Lumotut
sanat**